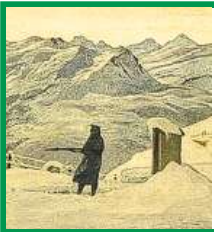

Ina nova porta tar las Veiasmalas

Il nov center per visitaders en la chavorgia da las Veiasmalas è vegni avert per la publicitad.

7

Durant l'Emprima Guerra mundiala

L'emprim d'avust 1914 ha il Cussegl federal proclamà la mobilisaziun generala.

8

DIE SÜDOSTSCHWEIZ

LA QUOTIDIANA

Redacziun: Via comerciala 22, 7007 Cuirra, tel. 081 920 07 10, fax 081 920 07 15

Dumbraziun da manaschis

■ (abc) Ils 2 da matg 2014 è in di spezial per ils manaschis purils grischuns. Quest di vala sco termin da la dumbraziun da manaschis. Els ston registrar tut ils animals e las surfatschas ch'els cultivesch. Quest onn 2014 saja in spezial, han ils dus funcziunaris chantunals Riet Pedotti e Rudolf Bucher accentuà a chaschun da las tschintg infurmaziun en tschintg lieus dal Grischun. Els animals ston ils purs registrar sco enfin quà. Els

èn la basa per las contribuziun ch'els purs retschaivan. Dentant betg la basa principala. Gliez èn las surfatschas. La dumbraziun è sut l'influenza da la politica agrara 2014-2017 che la confederaziun ha introduci. Quella dat blera impurtanza a las surfatschas. Quai ha prolungà il catalog da programs e furmas da produziun ch'els manaschis han a disposiziun.

> PAGINA 3

Lavur da matura extraordinaria

■ (anr/gv) En sia lavur da matura sefatschenta Amanda Deplazes da Surrein cuagl agid da svilup. La giuvna da 18 onns ha denton buca vuliu scriver ina lavur sulet teoretica, mobein vuliu eruir tgei pussevladads ch'ei dat per sustener sezza in project da svilup. La maturanda organischa la sonda, ils 24 da matg ina tscheina en favur da Barbara Casanova che mei-

na dapi 30 onns a Cusco en Peru ina casa d'affons ed envida 150 persunas alla tscheina cun products naturals ed indigens. Dall'organisaziun digl eveniment scriva ella allura la lavur da matura. Sustegn generus catta Amanda Deplazes da ses geniturs e dalla teologa Gisula Tscharner.

> PAGINA 5

Amanda Deplazes da Surrein organischa e prepara ina tscheina da benefezi en favur dalla casa d'affons Urpi Wasi a Cusco en Peru. FOTO G. VENZIN

Nigeria: Scola professionala ad Umunumo ei in basegns

■ (anr/hh) Las lavurs vid la nova scola professionala dalla fundaziun Mbara Ozioma ad Umunumo en Nigeria s'avonzan. Prest sa ina part dall'infrastructura vegnir messa en funcziun. Naven digl atun vegnan ils emprendists da scrinari a guder la scola. Dacuort han ils iniziants e responsabels pil project orientau

la populaziun e las autoritads davart il stan dallas lavurs. Dalla partida ei era il substitut digl ambasadur svizzer en Nigeria, Daniel Cavegn, staus. El ei oriunds da Sedrun. En siu plaid ha el sutastrihau la necessitad d'ina buna scola. La pratica dils emprendists.

> PAGINA 3

Refurma dal territori è dispitaivla

Il cussegl grond ha cumenzà la sessiun da primavaira cun la debatta davart la refurma territoriala

DA MARTIN CABALZAR

■ En il center da las tractativas dal cussegl grond da quest'enna stat la refurma dal territori. Cun quest project vegn concretisada la constituziun chantunala che preveda da reunir ils 39 circuls, ils 14 districts e las 14 corporaziun regionalas ad 11 regiun. Tenor la proposta da la regenza duain las regiun sco plaun d'amez tranter chantun e vischnancas restar senza suveranità legislativa e fiscal. Ellas duain sulettamain servir per ademplir incumbensas administrativas e semi-giudizialas adossadas ad ellas da vischnancas e chantun. Els circuls vegnan abolids sco corporaziun dal dretg public e duain servir a partir da 2015 sulettamain sco secziun electoralas per il cussegl grond. La refurma dals districts e da las dretgiras districtualas vegn realisada en in project separà. La legislaziun executiva concerna l'attribuziun da las vischnancas a las 11 regiun e la concepziun organisatorica da las regiun. Enstagl da parlaments u da delegads duai

Ils 29 circuls, ils 14 districts e las 14 corporaziun regionalas che existan actualmain en il Grischun duain vegnir reunids da nov en 11 regiun territorialas.

UFIZI DA VISCHNANCAS

la regiun vegnir dirigida d'in simpel gremi executiv che sa cumpona dals presidents communal. Entant che la cumissiun da stadi

e strategia e la fracziun pld sustegnan da princip unanimamain il project datti propostas divergentas cunzunt da la pcd e da las re-

giun Surselva, Engiadina Bassa, Mesauc e Puschlav.

> PAGINA 2

Quant vardaivla è la politica?

■ (anr/fa) Pertge sa lascha l'uman ingianar adina puspè da la reclama e cumpra products «novs, unics, supers», era sch'el sa objectivamain che bleras da las empermeschuns èn exageradas? Mardi ha tractà Hans Peter Michel (pld, Tavau), il president dal cussegl grond, en ses pled d'avertura da la sessiun da primavaira questa dumonda. «Era las partidas politicas lavuran per part cun exageraziun ed han era success cun quella strategia», ha ditg Michel e sa dumandà tge che la vardaivladad signifitga per ina politica u in politicher.

> PAGINA 2

L'equiliber dal dar e dal tour

■ (anr/rd) «Minchün surpiglia responsabilità per cha dar e tour tegnan l'equiliber», es il motto da la tauschieria dal Grischun dal süd. Persunas chi fan part da quella società pajan las sportas üttilisadas cun temp, servezzans o roba e na cun raps. Per cha quista rait da servezzans funcziuna amo meglder less la tauschieria render attent a sia plattafuorma.

> PAGINA 10

Duos fusiuns in Engiadina infra ün mais?

■ (anr/fa) In gövgia chi vain decidan las votantas e ls votants da Zerne/Brail, Susch e Lavin scha lur cumüns dessan fusiunar. La fusiun po entrar in vigur a Büman 2015 be scha tuots trais cumüns dischan da schi. Els prüms chi han fusiunà in Engiadina sun stats ils cumüns da Ramosch e Tschlin. Els fuorman uossa il cumün Valsot. D'incuort han fat quai eir ils cumüns da

Guarda, Ardez, Ftan, Tarasp, Scuol e Sent. Il cumün fusiunà as nomna Scuol. Prosmamaing vegna uossa decis davart l'ultima fusiun in Engiadina Bassa. I's tratta dals cumüns da Zerne, Susch e Lavin. Il president cumünal da Zerne es René Hohenegger, il capo cumünal da Susch Emil Müller e Linard Martinelli es il cuvi da Lavin. El ha presidià la gruppa da projet davart la fusiun

da quists trais cumüns. In gövgia saira vegnan salvadas al medem mumaint a Lavin, Susch e Zerne las radunanzas cumünalas a las qualas il suveran decida schi vöglan fusiunar o na. Scha quai es il cas daja ün nov cumün fusiunà cun nom Zerne. Quel vess üna surfatscha da bundant 37 500 hectaras e 1500 abitants.

> PAGINA 9

Il suveran decida prosmamaing scha'ls cumüns da Lavin, Susch (foto) e Zerne dessan fusiunar al nov cumün cun nom Zerne.

FOTO J. MENOLFI

Servetsch d'abunents e da distribuziun: tel. 0844 226 226 mail: abo@somedia.ch

